

صور تجلسه سومین جلسه شورای راهبردی مرکز تحقیقات منابع طبیعی و محیط زیست

حاضرین: دکتر ابراهیمی، دکتر وهابی، دکتر سلیمانی، دکتر فرهادیان، دکتر لطفی، دکتر مدرس، دکتر جلالی، دکتر مرادی، دکتر میرغفاری، دکتر انصافی، دکتر پورمنافی، دکتر جعفری.

مدعوین از بیرون دانشگاه: دکتر حاجتی، دکتر دوازده امامی، مهندس شعرف باف، مهندس امینی، مهندس کاظم زاده، مهندس امید، مهندس غلامی، مهندس صالحی.

سومین جلسه شورای راهبردی مرکز تحقیقات منابع طبیعی و محیط زیست دانشگاه صنعتی اصفهان، در تاریخ چهارشنبه ۳ بهمن ۱۳۹۷ ساعت ۹ صبح در محل سالن شورای دانشکده منابع طبیعی با حضور هیات رئیسه و اعضای هیات علمی دانشکده منابع طبیعی و سایر دانشکده‌های دانشگاه و همچنین مدعوین از صنایع و دستگاه‌های اجرائی و تحقیقاتی استان تشکیل گردید.

در ابتدای جلسه آیاتی چند از کلام الله مجید توسط دکتر سلیمانی قرائت گردید و سپس آقای دکتر ابراهیمی ضمن سلام و عرض خیر مقدم خدمت حضار، جلسه را آغاز نمودند.

ایشان ضمن گرامیداشت سالگرد پیروزی انقلاب اسلامی و تسلیت ایام سوگواری حضرت زهرا (س)، دستور کار جلسه را مرور اقدامات صورت گرفته توسط مرکز، معرفی فعالیت های زیست محیطی پالایشگاه و تشکیل کارگروه های تخصصی مرکز اعلام نمودند.

در ادامه متن صور تجلسه قبلی توسط آقای دکتر لطفی قرائت گردید. سپس آقای مهندس صالحی، رئیس واحد محیط زیست پالایشگاه نفت اصفهان به توضیح فعالیت های این واحد صنعتی از بدو تشکیل و شروع فعالیت در خصوص تولید فراورده های نفتی و همچنین معرفی اقدامات زیست محیطی پالایشگاه به شرح زیر پرداختند:

پالایشگاه اصفهان در سال ۱۳۵۸ تاسیس شده و اکنون بطور میانگین ظرفیت پالایش ۳۶۷ هزار بشکه نفت خام در روز را دارا می باشد این شرکت در حال حاضر ۲۲ درصد فراورده های نفتی مورد نیاز کشور و توزیع فراورده های نفتی در ۱۶ استان کشور را بعهده دارد. در ادامه ایشان اشاره کردند که توجه به مباحث زیست محیطی و کاهش آلاینده‌گی پالایشگاه و همچنین بهبود کیفیت محصولات تولیدی، از جمله برنامه‌های مهمی است که در پالایشگاه مورد توجه بوده و در این زمینه طرح‌ها و پروژه‌های کلان زیادی طراحی و اجرا شده است. فعالیت‌های زیست محیطی پالایشگاه شامل بخش‌های کنترل آلودگی خاک و آب، مدیریت انرژی، مدیریت پسماند، کنترل پساب و پایش و کنترل آلودگی هوا می‌باشد که بخشی از این اقدامات شامل موارد زیر است:

۱- جایگزین کردن سوخت گاز به جای سوخت مایع که منجر به کاهش خروج گازهای گلخانه ای و جلوگیری از انتشار روزانه ۱۸۰۰۰ کیلوگرم گوگرد در هوا شده و نتایجی مانند بالا بردن بازده کوره‌ها و صرفه جویی معادل ۷۸ میلیون دلار در سال را داشته است. همچنین تولید سوخت استاندارد یورو ۴، اندازه گیری آن لاین آلاینده‌های خروجی دودکش‌ها و انجام برنامه خوداظهاری پایش آلاینده‌ها از دیگر اقدامات پالایشگاه بوده است.

۲- نصب مبدل‌های حرارتی Packinox در واحدهای تبدیل کاتالیستی که منجر به کاهش مصرف سوخت به میزان ۶۷ درصد و افزایش عمر کاتالیست‌ها شده و نصب سلولهای خورشیدی به منظور کاهش مصرف سوخت‌های فسیلی.

۳- احیای کاتالیست‌ها، بهینه سازی و کاهش مصرف آب و احداث تاسیسات لازم برای انتقال، تصفیه و استفاده پساب شهری شاهین شهر.

۴- تعویض ماده شیمیایی MEA با MDEA که منجر به کاهش خوردگی تاسیسات شده است.

۵- پروژه‌های بهینه سازی مصرف انرژی و زیست محیطی مانند جایگزینی گازهای خاموش کننده و تبریدی مخرب لایه ازن با گازهای دوستدار لایه ازن، دبل سیل مخازن سقف شناور نفتی برای جلوگیری از انتشار بخارات نفتی و یا ایزوله کردن حوضچه‌های spent caustic، طراحی و ساخت کمپرسورهای C-101 با هدف کاهش گازهای ارسالی به مشعل و کاهش آلودگی و جلوگیری از اتلاف انرژی

۶- فعالیت‌های مرتبط با مدیریت پساب شامل استفاده از دستگاه UV جهت گندزدایی پساب، بهره برداری از واحد RO (اسمز معکوس) جدید.

۷- سایر فعالیت‌ها همچون تفکیک تمامی پسماندها، حذف چمن و پوشش‌های آب بر، ایجاد شرکت مشترک با هدف مدیریت و دفع پسماندهای نفتی با مشارکت سایر شرکت‌های نفتی منطقه، بررسی راههای مختلف کنترل لجن‌های نفتی و خاک‌های آلوده از جمله استفاده در تولید سیمان.

در ادامه ایشان یکی از معضلات قدیمی پالایشگاه و مجتمع‌های نفتی اطراف پالایشگاه را احتمال نشت نفت به سفره آب زیرزمینی منطقه ذکر کردند. که به منظور کنترل این معضل، پروژه احداث چاهک‌های پایش در اطراف پالایشگاه با همکاری شرکت‌های ژاپنی به اجرا درآمده است.

پس از صحبت های آقای مهندس صالحی، مطالب و سوالاتی در رابطه با میزان مصرف آب پالایشگاه، لزوم بهینه سازی آن (برجهای خنک کننده آب) و خطر فرونشست زمین در منطقه در اثر بهره برداری از پساب شهری شاهین شهر (عدم تغذیه آبخوان منطقه توسط پساب مورد نظر) (دکتر حجتی) مشکلات احتمالی ناشی از استفاده از خاکهای آلوده نفتی در تولید سیمان (دکتر مرادی) اثرات زیست محیطی ناشی از فلزها (دکتر میرغفاری) مشخص نبودن خروجی و اثر نهایی آلاینده های تولیدی پالایشگاه و اثر بر شهر اصفهان (دکتر موسوی) اثرات ثانویه ناشی از راه حل های فصلی نظیر استفاده از لجن و خاکهای آلوده نفتی در تولید سیمان یا استفاده از UV در تصفیه پساب (دکتر لطفی) مطرح گردید.

در ادامه جلسه آقای دکتر لطفی تاریخچه مختصری از شکل گیری مرکز و اهداف و برنامه های آن را ارائه کردند و ایشان اشاره کردند که سوابق و پتانسیل های مرکز در زمینه انجام طرح های مطالعاتی مختلف در سطح ملی و منطقه ای، برگزاری دوره های آموزشی و تخصصی در حوزه های محیط زیست و منابع طبیعی از جمله تکنیک های GIS و RS، پایش و کنترل آلودگی ها، مدیریت و پایش پوشش گیاهی، ارزیابی های جامع زیست محیطی صنایع و تهیه برنامه جامع زیست محیطی، مطالعات فون و فلور، برگزاری همایش های تخصصی بین المللی و ملی و کارگاه های آموزشی از جمله توانمندی ها و سوابق گذشته دانشکده منابع طبیعی و مرکز تحقیقات منابع طبیعی و محیط زیست است که می تواند مبنای همکاری مشترک با سایر دستگاه های اجرایی و صنایع قرار گیرد.

در ادامه آقای دکتر ابراهیمی با اشاره به این مساله که مرکز تحقیقات منابع طبیعی و محیط زیست باید با همفکری و مشارکت همه ارگانها و دستگاهها، کانون همفکری در زمینه حل مشکلات و معضلات زیست محیطی جامعه بوده با اشاره به مباحث مطرح شده در جلسات قبلی در رابطه با تشکیل کارگروه های تخصصی، هدف اصلی تشکیل این کارگروه ها را همفکری و همکاری بیشتر میان صاحب نظران اجرایی و دانشگاهی در رابطه با موضوعات زیست محیطی، ایجاد ساختار تخصصی مرکز تحقیقات در ارتقاء و جهت دهی برنامه های مرکز و تمرکز ویژه بر موضوعات مد نظر را از اهداف تشکیل کارگروه های تخصصی اعلام نمودند. ایشان در ادامه، نتیجه مباحث مطرح شده در جلسات قبلی در رابطه با کارگروه ها را تشکیل سه کارگروه با عناوین: الف- فرهنگ، آموزش و مشارکت مردمی در محیط زیست. ب: مشکلات و معضلات محیط زیست طبیعی و ج- مشکلات و معضلات محیط زیستی ناشی از فعالیت های انسانی مطرح نموده و از حضار درخواست کردند که با توجه به کاربردگ های تهیه شده، نظرات خود را جهت تصویب نهایی عناوین کارگروه ها، تکمیل و اهداف و برنامه های هر کارگروه را بیان نمایند:

در رابطه با عناوین و برنامه های کارگروه های سه گانه نظرات مختلفی از سوی حضار به شرح زیر بیان شد:

- ۱- سرکار خانم مهندس کاظم زاده، نماینده محترم شهرداری اصفهان با اشاره به تعداد و عناوین مناسب کارگروه ها، وجود این عناوین را از نظر جلوگیری از پراکندگی مبحث مناسب دیدند.
- ۲- خانم مهندس امینی، نماینده محترم اداره هوا شناسی استان، با اشاره به گسترده بودن بحث تغییرات اقلیم و اشتراک بحث اقلیم با مباحث طبیعی و انسانی و عدم امکان تفکیک آن از این دو بخش، ایجاد کارگروه اختصاصی برای این موضوع را پیشنهاد کردند.
- ۳- خانم مهندس امیدی نماینده محترم سازمان حفاظت محیط زیست کارگروه آموزش و مشارکت زیست محیطی را با توجه به حوزه فعالیت و عنوان آن مناسب ذکر کردند ولی با توجه به گستردگی مباحث آلودگی و مباحث آب و خاک و هوا و محیط طبیعی و فعالیت های انسانی، دو کارگروه بعدی را بسیار وسیع و گسترده دانستند که امکان پرداختن به تمامی مسائل در قالب این دو کارگروه را مشکل دانستند. همچنین ایشان خواستار توضیحاتی در رابطه با نحوه عملکرد کارگروه ها، برگزاری جلسات آنها، اعضاء و... شدند.
- ۴- آقای دکتر حاجتی معاون محترم اداره کل راه و شهرسازی استان به این موضوع اشاره کردند که اگر نام کارگروه ها با مشکلات و معضلات شروع شود، بار منفی خواهد داشت، لذا بهتر است اسامی کارگروه ها ساده و جامع باشد. از طرف دیگر پیشنهاد کردند که از تجارب سایر مراکز تحقیقاتی استان خصوصا مراکز تحقیقاتی دستگاههای اجرایی نیز استفاده شود و اعلام آمادگی همکاری مشترک میان مرکز تحقیقات راه و شهر سازی و مرکز تحقیقات منابع طبیعی و محیط زیست را اعلام کردند.
- ۵- آقای دکتر موسوی پیشنهاد کردند که اسامی کارگروه ها، خیلی مختصر و جامع باشد و لذا پیشنهاد اسامی فرهنگ و رسانه، محیط طبیعی و محیط انسانی به عنوان سه کارگروه را دادند.
- ۶- در ادامه آقای دکتر دوازده امامی از مرکز تحقیقات کشاورزی استان ضمن معرفی مرکز تحقیقات کشاورزی با ۸۰ عضو هیات علمی و شروع فعالیت از دهه ۴۰ شمسی با بخش های تخصصی آزمایشگاه کودتخصصی، آزمایشگاه سلامت محصولات و کارگروه کشت و جایگزینی برنج، اعلام آمادگی نمودند که همکاری های مشترکی میان دو مرکز صورت گیرد. همچنین ایشان کارگروه های پیشنهادی را مناسب دانسته و پیشنهاد دادند که افراد بیشتری از مرکز تحقیقات کشاورزی در این کارگروهها عضویت یابند.
- ۷- آقای مهندس غلامی مسئول محترم محیط زیست شرکت ذوب آهن، بیان کردند که برای تدوین اهداف کارگروهها، بهتر

است ابتدا آسیب شناسی از مشکلات زیست محیطی استان و صنایع صورت گیرد تا بر اساس آن بتوان اهداف کارگروهها را تدوین نمود. همچنین ایشان به لزوم به روز نمودن استانداردها و قوانین زیست محیطی در کشور و همچنین توجه به نوع صنعت، ظرفیت تولید، موقعیت اقلیمی و سرزمین و سطح تکنولوژی در تدوین قوانین و مقررات زیست محیطی اشاره کردند که باعث تفسیر و برداشت یکسان از قوانین و مقررات زیست محیطی توسط سازمانهای ذیربط و صنایع خواهد گردید.

در ادامه آقای دکتر ابراهیمی جمع بندی مباحث این قسمت مطالب را به شرح زیر بیان کردند:

الف: با توجه به جمع نظرات سه کارگروه به نامهای ۱- فرهنگ و رسانه، ۲- محیط زیست طبیعی ۳- محیط زیست انسانی تشکیل شود.

ب- نمایندگان دستگاههای اجرایی و صنایع استان همزمان می توانند در بیش از یک کارگروه عضو شوند.

ج- هر کارگروه دارای یک رئیس و یک دبیر خواهد بود که می توانند از بخش صنعت یا دستگاههای اجرایی انتخاب شده و وظیفه هماهنگی بین اعضاء کارگروه و برگزاری جلسات را خواهند داشت.

۴- امکان عضویت افراد بیشتری از یک دستگاه اجرایی در این کارگروهها وجود خواهد داشت ولی با توجه به مشکلات برنامه ریزی و هماهنگی، هر کارگروه از یک شورای اصلی (نماینده اصلی سازمان) و شورای عمومی (نمایندگان متعدد از دستگاهها و سازمان ها) تشکیل می شود که امکان عضویت تعداد افراد بیشتری از یک دستگاه اجرایی در شورای عمومی هر کارگروه فراهم گردد.

۵- فرم های اولیه ای برای ساختارمند کردن کارگروهها تهیه شده که پس از تکمیل لیست اعضاء این فرم ها به سازمان ها ارسال می شود که افراد نسبت به ارائه پیشنهادات خود شامل بیان اهداف، ذکر برنامهها، پیشنهاد رئیس و دبیر کارگروه اقدام می نمایند. فرم ها پس از وصول از سازمان ها و صنایع، جمع بندی شده و نتایج آن با اعلام اسامی افراد جهت تشکیل کارگروه ها اعلام می گردد.

مصوبات جلسه:

۱- تشکیل سه کارگروه فرهنگ و رسانه، محیط طبیعی و محیط انسانی.

۲- تعیین وقت جلسه بعدی.

در پایان جلسه، تاریخ جلسه بعدی مرکز، برای روز چهارشنبه ۸ اسفند ۱۳۹۷ از ساعت ۹ صبح در محل دانشکده منابع طبیعی و با دستور جلسه زیر به تصویب رسید:

۱- ارائه فعالیت های مرکز تحقیقات کشاورزی توسط آقای دکتر دوازده امامی

۲- تعیین رئیس، دبیر و اعضای اصلی هر کارگروه

۳- تعیین و تصویب اهداف و برنامه های هر کارگروه

جلسه در ساعت ۱۲:۳۰ با صلوات بر محمد و آل محمد به اتمام رسید.